

ВЕСТНИК
ГУМАНИТАРНОЙ АКАДЕМИИ
НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
№2
ЭКОНОМИКА

Харьков - 1995

ВЕСТНИК
ГУМАНИТАРНОЙ АКАДЕМИИ
НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
№2
ЭКОНОМИКА

Харьков - 1995

Вестник Гуманитарной Академии. Научный журнал №2. Экономика.

Редакционная коллегия Гуманитарной Академии:

1. Морозов Л.В., президент Гуманитарной Академии.
2. Гринева В.Н., проректор по учебной работе, д.э.н., профессор.
3. Тертышник В.М., и.о. декана юридического факультета, к.ю.н., доц.
4. Егорова Э.Н., декан психологического факультета, к.п.н., доц.
5. Соколова Л.В., декан экономического факультета, к.э.н., доц.
6. Аксенов С.С., декан факультета журналистики, к.ф.н., доц.
7. Киктева Т.А., зам.декана факультета искусств.
8. Педан В.П., декан философского факультета, к.ф.н., доц.
9. Николаева В.М., декан факультета иностранных языков, к.ф.н., доц.
10. Данильян О.Г., декан факультета международных отношений, к.ф.н., доц.
11. Татаринова Л.В., начальник редакционно-издательского отдела, ответственный секретарь редколлегии.

В сборнике научных трудов рассмотрены проблемы высшего образования на современном этапе, философские подходы к взаимодействию человека и природы. Включен комплекс правовых проблем создания государственности в Украине, освещены экономические проблемы развития современного общества, даны психологические аспекты формирования мыслительной деятельности человека. Рассмотрены также исторические и социальные вопросы.

Предназначено для студентов экономических факультетов.

Рассмотрено и утверждено редакционной коллегией Гуманитарной Академии 08.09.95 г.

©Гуманитарная Академия.
Харьков 1995

Содержание

- ✓ 1. Морозов Л.В., Гринева В.Н., Соколова Л.В., "Трансформация образования на современном этапе".
- ✓ 2. Гринева В.Н., Соколова Л.В., "Актуальні проблеми економічної підготовки фахівців".
3. Дикань Л.В. Финансовый менеджер - ключевая фигура хозяйствующего субъекта.
4. Коломиец А.Н., Борожич О.Д. Некоторые тенденции конъюнктуры формирующегося рынка труда в Украине и роль негосударственных форм образования в его функционировании.
5. Хмель С.Н. О мотивационном потенциале коллективной собственности в условиях рыночной экономики.
6. Гринева В.Н., Соколова Л.В. Проблемы организации малого бизнеса.
- ✓ 7. Соколова Л.В. Кадровое обеспечение маркетинговой деятельности предприятия.
8. Тевяшев А.Д. Формирование портфеля ценных бумаг.

**Гриньова В.М.
Соколова Л.В.**

Актуальні проблеми економічної підготовки фахівців.

Реформування економіки України, розвиток ринкових відносин загострює проблему кадрового забезпечення інституцій, які є обов'язковими елементами ринкової інфраструктури, а також тих управлінських підрозділів підприємств, які з ними взаємодіють. В першу чергу це стосується фахівців фінансового профілю для роботи на підприємствах усіх форм власності, у банках, фінансових органах, на фондових біржах, в інвестиційних компаніях і т. ін.

У нових умовах вузи України не задовольняють потреби у фахівцях цих спеціальностей ні кількісно, ні якісно, а це може негативно позначитися на втіленні ринкових реформ. Попит на спеціалістів зазначених напрямків підготовки буде зростатиме з року в рік.

Актуальність підготовки фахівців в галузі підприємницької діяльності обумовлено необхідністю вирішення проблеми становлення економіки України та переходу до її ринкових структур. Це, у свою чергу, потребує підготовки висококваліфікованих фахівців, яких відрізняє ініціативність, оволодіння глибокими економічними знаннями та практичними навичками у галузі підприємництва. Таких спеціалістів у нинішніх умовах не готують державні вищі учбові заклади Харківського регіону. Тим більше, що економічна ситуація регіону свідчить про великий попит на фахівців-підприємців.

У зв'язку з цим економічний факультет Академії утворено для вирішення завдань, пов'язаних з розвитком нового типу комерційних підприємств: удосконалення податкової системи, банківської та страхової справи; розширення міжнародних контактів, що допоможе Харківському регіону одержувати іноземні інвестиції; забезпечення підготовки викладачів із спеціальною економічною освітою. Досягнення цих цілей надасть можливість здійснити інтеграцію України до світової співдружності завдяки налагодженню постійних освітніх, наукових і комерційних зв'язків та підготовці фахівців, які добре володіють іноземними мовами, мають глибокі знання у галузі законодавства.

Крім того, в Академії багато уваги приділяється відродженню і розвитку національної культури, розповсюдженню української мови у Харківському регіоні.

Це дозволяє зробити висновок, що Академія орієнтується на міжнародний ринок праці та готує конкурентноздатних фахівців у галузі підприємницької діяльності, фінансів та кредиту.

Як приватний вищий навчальний заклад, Академія дає можливість громадянам здійснювати свої конституційні права у виборі альтернативного навчання і тим самим задовольняти попит Харківського регіону у сучасних фахівцях, які готуються за приватні кошти або за рахунок спонсорів, зберігаючи кошти державного бюджету України.

Основні види діяльності Академії - навчально-дослідна, освітня, консультативна, комерційна, благодійна тощо. Відповідно до вищесказаного, економічний факультет Академії здійснює **такі соціальні функції:**

освітню, яка буде задовольняти попит Харківського (та інших, сусідніх) регіону у висококваліфікованих спеціалістах, здатних вирішувати фінансові проблеми в умовах функціонування ринкової економіки та створювати дійсно цивілізовані відносини у підприємницькій діяльності;

творчу та іноваційну, яка передбачає впровадження навчальних програм, навчально-методичної документації, заснованих на використанні нових методів педагогічної, економічної науки, ноу-хау в галузі здійснення навчального процесу, сучасної електронно-обчислювальної техніки (персональних комп'ютерів) тощо;

науково-дослідницьку, яка включає здійснення процесу проведення наукових досліджень, пов'язаних з удосконаленням ринкових відносин та охоплюючих проблеми фінансування і розвитку підприємницької діяльності в регіоні;

профорієнтаційну, яка дозволяє відбирати абітурієнтів згідно з їх здібностями та нахилом до сучасних економічних проблем, а це допомагає утворювати постійний вступ молоді до Академії;

консультативну, яка полягає у постійному наданні необхідних консультацій працівникам промислових підприємств, організацій та закладів усіх сучасних організаційних форм з питань фінансово-кредитної політики і ефективної діяльності в галузі бізнесу та підприємництва;

паблік рілейшнз, яка передбачає постійне вивчення суспільної думки про якість підготовки спеціалістів, що кладеться в основу розробки заходів по забезпеченню конкурентоздатних фахівців.

Головним завданням Академії є підготовка висококваліфікованих фахівців, які мають глибокий рівень знань, вмінь та спроможності працювати на підприємствах різних форм власності та господарювання.

Навчання розраховане на можливість підготовки конкурентоздатних фахівців на національному ринку праці на основі використання нових форм навчання та прихильності до кращих традицій вищої школи України.

Організація підготовки фахівців буде проводитися відповідно до навчальних програм, узгоджених з Міністерством освіти України, які передбачають гуманітарну підготовку, поглиблення фундаментальної підготовки, освоєння спеціальної підготовки та вибіркових дисциплін, комп'ютеризацію навчального процесу та індивідуалізацію підготовки фахівців.

Фінансування і кредит, як відносно відокремлено сфера діяльності, здійснюється за рахунок реалізації основних функцій управління, використання загальної теорії розробки та прийняття рішень. Тому передбачається вивчення принципів і методів планування, загальних способів організації будь-якого виду діяльності, утворення ефективних систем контролю і формування мотиваційного механізму. Ці знання є базою для розробки специфічних підходів до планування фінансових ресурсів і координації їх руху, вибору організаційних форм грошових відносин і фінансового контролінгу. На основі ознайомлення зі структурою процесу управління, специфікою виконуваних робіт на кожному з його етапів, формуванням інформаційного забезпечення, використанням моделей і методів прийняття рішень, майбутні фахівці в галузі фінансово-кредитної системи зможуть у своїй практичній діяльності в організаціях різного профілю (підприємствах, акціонерних товариствах, банках, інвестиційних компаніях тощо) здійснювати пошук найбільш вигідних варіантів вкладення коштів.

Кваліфіковане, професійне управління фінансами на сучасному етапі у перспективі неможливо забезпечити без підготовки в галузі стратегічного менеджменту і досвіду розробки стратегії організації, який набуто у країнах з розвинутою системою ринкових відносин. Придбання таких знань необхідно для науково обґрунтованої розробки фінансової стратегії організації, побудови системи фінансового менеджменту.

Підготовка фахівців за профілем підприємницької діяльності об'єктивно визначає формування специфічного новаторського мислення, вироблення потягу до організації самостійної справи, здібностей до постійного пошуку нових можливостей, вміння діяти в умовах підвищеного ризику, добиватися цілей за рахунок наполегливої і послідовної реалізації своїх ділових проєктів. Істотна роль в накопиченні теоретичних та прикладних знань такого напрямку належить основам бізнесу та підприємництва, в яких розглядається суттєве поняття організацій, їх найбільш істотні ознаки, характеристики усіх складових внутрішнього та зовнішнього середовища, процес перебудови отриманих наслідків. Успіх у підприємницькій діяльності значною мірою залежить від придбання у процесі навчання специфічних особистих характеристик, які повинні бути у кожного підприємця. Викладання відповідних курсів надає таку можливість та формує **навички**: використання системного, ситуаційного і інтегрованого підходів у процесі прийняття нетрадиційних рішень, що забезпечує зменшення ризику в умовах зростаючої нестабільності зовнішнього середовища прямої та іншої взаємодії; вміння ясно і конкретно формулювати цілі; розробки довгострокової стратегії і здійснення постійного корегування короткострокових завдань; подолання перешкод до змін, збереження оптимізму при відсутності негайного результату; вміння брати на себе відповідальність, встановлювати контакти з людьми, тобто проявляти якості лідерства; застосування у відповідності з обставинами того чи іншого стилю керівництва і форми впливу; забезпечення постійної орієнтації на ефективність, якість діяльності в обраній сфері підприємництва.

Відповідність кадрів за фахом "фінанси і кредит" та "бізнес і підприємництво" до сучасних вимог забезпечується також включенням до навчального плану їхньої підготовки багатьох інших дисциплін, які дозволяють більш детально ознайомити студентів з деякими важливими аспектами. Читання лекцій з цих курсів, проведення практичних занять у вигляді ділових ігор та ситуацій дає можливість

- висвітлити основні характеристики внутрішнього і зовнішнього культурного середовища, специфіку цінностей, традицій;
- прищепити навички реалізації моральних принципів, формування високої культури;
- ознайомити студентів з соціально-психологічними і організаційно-технологічними аспектами двосторонніх зв'язків у процесі контактів між людьми, навчити способам ділового спілкування в офіційній і неофіційній обстановці;
- надати уяву про роль і значення консультативних ігор в інфраструктурі ринку тощо.

Завдяки цьому випускник економічного факультету буде здатним використовувати свій потенціал для творчого рішення завдань, які впливають з професійної діяльності та сприяють розвитку суспільства. Крім того, він зможе оцінити сучасні процеси, місце та роль в них своєї професійної діяльності, вести ділові переговори, йти на компроміси заради подальшого суспільного розвитку.

Базова освіта забезпечується набором таких навчальних дисциплін: загальноосвітніх, фундаментальних економічних, спеціальних економічних.

Загальноосвітні дисципліни надають можливість здобути знання, які формують широкий кругозір високоосвіченої людини. Ці дисципліни гуманітарного напрямку включають оволодіння основами наук про суспільство, світову та національну історію і культуру, вивчення іноземних мов та комп'ютерної техніки.

Фундаментальні економічні дисципліни забезпечують одержання базових економічних знань, основ професії, а також є базою для вивчення спеціальних економічних дисциплін.

Спеціальні економічні дисципліни допомагають швидше пристосуватися до конкретних умов виробництва відповідно спеціальності.

Велике значення у нинішніх умовах має підготовка кадрів, які були б спроможні працювати в умовах ринкової економіки. Тому навчальний план включає психолого-педагогічні дисципліни, оволодіння якими дасть можливість фахівцям стати також викладачами.

Кожний з перелічених блоків дисциплін має відносно цілісний характер, свої встановлені терміни у процесі навчання студентів. Загальноосвітні дисципліни викладаються протягом перших двох років навчання, фундаментальні дисципліни закінчуються на третьому році, а далі студент на основі вільного вибору здійснює подальше навчання з урахуванням професійної орієнтації. Усі дисципліни розділяються на три типи: обов'язкові, напіввибіркові і вибіркові. Обов'язкові дисципліни формують мінімальні економічні знання відповідно до світових стандартів і встановлюються Міністерством освіти України. Напіввибіркові дисципліни встановлюються Радою ХГА на підставі існуючого переліку. Вибіркові дисципліни встановлюються Радою економічного факультету на підставі замовлення студентів відповідно до регіональних особливостей. Крім того, кафедри факультету пропонують студентам частину вибірових дисциплін згідно з розробленим переліком.

Таким чином, концепція підготовки фахівців з фінансів і кредиту та бізнесу і підприємництва засновується на

- розробці стратегічних і тактичних завдань, реалізація яких дозволяє досягти поставленої мети, яка передбачає підготовку фахівців, що володіють глибокими знаннями та здатних розв'язувати проблеми становлення ринкової економіки в Україні;
- використанні нових форм і методів організації навчального процесу, що дозволяє готувати ініціативних, заповзятливих фахівців, які були б націлені на задоволення потреб суспільства;
- підвищенні рівня підготовки фахівців та забезпеченні її безперервності.

Концепція освітньої діяльності Академії базується на Законах України "Про освіту", "Про мови", "Про підприємництво", власному статуті і орієнтована

на задоволення потреби регіону і держави у висококваліфікованих фахівцях, які були б здатні конкурувати на міжнародному ринку праці.

Мета діяльності Академії полягає у здійсненні навчально-виховної, методичної, наукової, фінансово-господарської, комерційної діяльності відповідно до використання громадянами України права на отримання вищої освіти за вільним обранням.

Предмет діяльності економічного факультету Академії:

підготовка фахівців різних рівнів кваліфікації;

науково-дослідна робота;

надання консультаційних послуг робітникам промислових підприємств, сучасних комерційних структур тощо;

надання приватним учбовим закладам допомоги з організаційно-методичного забезпечення учбового процесу та наукових досліджень, а також з підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

організація, фінансування та проведення симпозіумів, конференцій, семінарів;

організація виробничо-комерційного стажування фахівців в Україні та за її межами;

здійснення зовнішньоекономічної діяльності згідно з чинним законодавством;

консультаційна діяльність;

підвищення кваліфікації з нових напрямків економіки.

Усе перелічене вище забезпечується шляхом використання таких **провідних принципів функціонування Академії:**

Самофінансування. Реалізація принципу здійснюється шляхом платного навчання студентів, а також прибутків від господарської, науково-дослідної, консультативної діяльності тощо.

Високого рівня навчання, який забезпечується з урахуванням вимог суспільства в умовах ринкової економіки, її інфраструктури шляхом високого рівня об'єктивності та вимогливості як у процесі навчання, так і при оцінці студентів.

Відповідальності і дієвого ставлення, який включає високий рівень відповідальності викладачів Академії до надання студентам усіх необхідних знань, вмінь і навичок з метою створення такого фахівця, який зможе у практичній діяльності здійснювати обґрунтований вибір у будь-якій складній ситуації з проблем фінансування та підприємницької діяльності.

Доступності навчання, яке надає можливість усім громадянам України, незалежно від прибутків, одержувати освіту, оскільки рівень оплати за навчання складається в залежності від рівня витрат на організацію навчального процесу. Для обдарованих студентів передбачається безкоштовне навчання за рахунок Академії.

Орієнтація на такі види діяльності забезпечує розвиток Гуманітарної Академії, заохочують усіх викладачів та студентів та будуть корисними для суспільства в цілому. Таким чином, така діяльність повинна сприяти становленню цивілізованих відносин у процесі побудови державності України.

ГУМАНИТАРНАЯ АКАДЕМИЯ

**Вестник Гуманитарной Академии.
Научный журнал №2.
Экономика.**

Одобрено Советом Гуманитарной Академии

Корректор: Лейкина Н.С.

Компьютерный набор: Гланц Н.С., Чернова С.С.

Ответственный за выпуск: Татаринова Л.В.

Подписано в печать 10.11.95 г.
Тираж - 500 экз.

Гуманитарная Академия - частный ВУЗ - основана в 1993 году, имеет лицензию Министерства образования Украины. Занесена в Государственный реестр высших учебных заведений Украины. В Академии работает 9 факультетов: юридический, экономический, международных отношений, психологический, иностранных языков, журналистский, философский, искусств, подготовительный факультет для иностранных студентов.

Гуманитарная Академия регулярно публикует методические разработки и учебные пособия для студентов, содержание и оформление которых соответствует последним достижениям юридической науки и педагогической мысли.

В конце 1995 - начале 1996 года выйдут в свет следующие методические пособия:

Шестопалова Л.Ф. Словарь-справочник основных терминов по медицинской психологии.

Атраментова Л.А. Генетика. Учебное пособие.

Тертышник В.М. Уголовный процесс. Задачник.

Николаев Г.В. Словарь-минимум по Лондонскому лингафонному курсу.

Вы можете заказать любое количество экземпляров уже вышедших пособий и оформить заявку на те пособия, которые будут изданы по адресу: 310022, Украина, г. Харьков, пл. Свободы, Госпром, к.121.

Справки по телефону: 408-163